

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ සහ අධ්‍යයන අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වෘත්තීය හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍යය) උපාධි පළමු පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2023

මැයි - 2025

BMGT E1045 - ව්‍යාපාර නීතිය

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : නමයයි (09)

කාලය : පැය 03 යි

ප්‍රශ්න පහකට (05) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න අංක 01

(අ) "වලංගු ගිවිසුමක් ඇති කර ගැනීම සඳහා, පළමුව එක් පාර්ශ්වයක් විසින් නීත්‍යානුකූල අර්ථයක් සහ අනෙක් පාර්ශ්වය විසින් නීත්‍යානුකූල පිළිගැනීමක් කර තිබිය යුතුය." වලංගු අර්ථයක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය නීත්‍යානුකූල අවශ්‍යතා මොනවාදැයි විනිශ්චිත නඩු තීන්දු යොදාගෙන පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)

(ආ) ඉන්දියානු තොරතුරු තාක්ෂණ විශේෂඥයෙකු වන අමිතාබි මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹ නව කාර්යාලයකට මාරු කරන ලදී. ඔහු සහ ඔහුගේ බිරිඳ මාස හයක් ශ්‍රී ලංකාවේ රැඳී සිටියද දේශගුණය නිසා ඇති වූ සෞඛ්‍ය ගැටලු හේතුවෙන් ඉන්දියාවේ පත්පාඩු වෙත ආපසු ගියහ. ශ්‍රී ලංකාවට තනිවම ආපසු යාමට පෙර, අමිතාබි මහතා තම බිරිඳගේ නඩත්තුව සඳහා මසකට රු. 100,000 ක් යැවීමට පොරොන්දු විය. ඔහු දැන් මෙම පොරොන්දුව ඉටු කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. අමිතාබි මහත්මියට ගත හැකි නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව ආයතන උපදෙස් දෙන්න. (ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 02

(අ) "ඉංග්‍රීසි නීතියට අනුව, ගිවිසුමක් වලංගු වීමට අගනා ප්‍රතිෂ්ඨාවක් තිබිය යුතුය." විවිධ ආකාරයේ අගනා ප්‍රතිෂ්ඨා උදාහරණ සමඟ පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08)

(ආ) ජනප්‍රිය තරුණ ගායකයෙකු වන මධු ගීන්, සජීවී වැඩසටහනක රඟ දැක්වීම සඳහා මධුර රූපවාහිනිය සමඟ ගිවිසුමක් අත්සන් කළේය. ගිවිසුමට අනුව ඔහුට වැඩසටහනට දින පහකට පෙර පෙරහුරුවලට සහභාගී වීමට අවශ්‍ය විය. අසනීප වීම නිසා, ඔහු එම වැඩසටහනට දින දෙකකට පෙර පැමිණියේය. මධුර රූපවාහිනිය ඔහු සමඟ ඇති ගිවිසුම අවලංගු බව දැනුම් දුන්නේය. ලබා ගත හැකි නීතිමය පිළියම් පිළිබඳව මධු ගීන්ට උපදෙස් දෙන්න.

(ලකුණු 12)

(එකතුව: ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 03

(අ) ප්‍රධානියා සහ නියෝජිතයා අතර නියෝජිත සම්බන්ධතාවයක් ඇති කළ හැකි ක්‍රම හතරක් ලැයිස්තුගත කර පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(ආ) කසුන්, රනිල්ව සීනි කිලෝග්රෑමයකට රු. 150 බැගින් කිලෝග්රෑම 5,000ක් මිලදී ගැනීමට සිය නියෝජිතයා වශයෙන් පත් කළේය. වෙළඳපොළේදී, මිල ඉහළ ගොස් ඇති බව රනිල් සොයා ගත් අතර, කසුන්ගේ අනන්‍යතාවය හෙළි නොකර ඔහුගේම නමින් ණය භාවිතා කරමින් ඩේවිඩ්ගෙන් සීනි කිලෝග්රෑමයකට රු. 180 බැගින් මිලදී ගත්තේය. කසුන් පසුව ගණුදෙනුව අනුමත කළේය. සීනි මිලදී ගැනීම නමා වෙනුවෙන් සිදු නොවූ බව පවසමින් රනිල් දැන් ඩේවිඩ්ට මුදල් ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කරයි. ඩේවිඩ්ගේ නීත්‍යානුකූල අයිතිවාසිකම් මොනවාදැයි සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 10)

(එකතුව: ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 04

(අ) හවුල්ව්‍යාපාර පනතේ 1(1) වගන්තියට අනුව, හවුල්ව්‍යාපාරයක් යනු “ලාභ අපේක්ෂාවෙන් පොදුවේ ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යන පුද්ගලයින් අතර පවතින සම්බන්ධතාවයකි.” මෙම නිර්වචනය මත පදනම්ව, හවුල්ව්‍යාපාරයක ප්‍රධාන ලක්ෂණ විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 10)

(ආ) මොනිකා ඇගේ ව්‍යාපාරය ලිවිල් ස්ටාර් පුද්ගලික සමාගමට විකුණන ලදී. එහි ඇය එකම කොටස් හිමියා වේ. සමාගමට මාරු කරන ලද දේපල ඇගේ නමින් රක්ෂණය කර තිබුණි. පසුව දේපල ගින්නෙන් විනාශ වූ විට, ඇයට තවදුරටත් රක්ෂණ හිමිකමක් නොමැති බව පවසමින් ඇගේ රක්ෂණ හිමිකම් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. රක්ෂණ හිමිකම පිළිබඳ සංකල්පය අදාළ උදාහරණ සමඟ පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(එකතුව: ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 05

(අ) මාලා විසින් මලිඡාට රු. 100,000 ක වෙක්පතක් නිකුත් කරන ලදී. වෙක්පතෙහි බැංකුකරුවෙකුගේ නම සහ "ගණුදෙනු කළ නොහැක" යන වචන ඇතුළත් වේ. කෙසේ වෙතත්, අත්සන අපැහැදිලි ය, සංඛ්‍යාත්මක මුදල රු. 100,000 කි, නමුත් ලිඛිත මුදල "රුපියල් දස දහසක් පමණි" යනුවෙන් සඳහන් වන අතර ඇගේ ගිණුමේ ඇත්තේ රු. 5,000 ක් පමණි.

(i) මෙම තත්වය තුළ බැංකුවේ වගකීම පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 5)

(ii) වෙක්පතට ගරු කිරීම බැංකුවට නීත්‍යානුකූලව ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකිද?

(ලකුණු 3)

(ආ) සමාගම් නාමයක් තෝරා ගැනීම සහ ලියාපදිංචි කිරීම සම්බන්ධයෙන් 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත යටතේ ඇති සීමාවන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(එකතුව: ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 06

(අ) පහත සඳහන් සෑම අවස්ථාවක්ම විකුණුම් ගිවිසුමක් වේද යන්න දක්වන්න. ඔබේ පිළිතුරු සඳහා හේතු සපයන්න:

- I. X ලැප්ටොප් පරිගණකයක් සඳහා ඔහුගේ ශීතකරණය Y වෙත විකිණීමට එකඟ වේ.
- II. X තමාගේම දූෂණ භාවිතා කරමින් Y සඳහා දත් කුට්ටමක් සෑදීමට එකඟ වේ. Y එය සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පසු ගෙවීමට එකඟ වේ.
- III. P හට R වෙතින් ගෘහ භාණ්ඩ මිලදී ගන්නේ කිසිදු කොන්දේසියක් යටතේ ගිවිසුම අවලංගු කළ නොහැකි බවට වගන්තියක් සමඟින් වන අතර, කිසියම් ගෙවීමක් මග හැරුණහොත් R හට භාණ්ඩය නැවත හිමිකර ගත හැකිය.
- IV. B "විකිණීම හෝ ආපසු එවීම" යටතේ C වෙත පොත් යවයි.

(ලකුණු 10)

(ආ) ගාමිණී "1991 මාදිලිය" ලෙස සඳහන් මෝටර් රථයක් විකිණීම සඳහා දැන්වීමක් පළ කරයි. මලික් මෝටර් රථය පරීක්ෂා කළ අතර එය 1991 මාදිලියේ බව වූ ලේඛලය ප්‍රදර්ශනය කර ඇති බව දුටුවේය. මෝටර් රථය මිලදී ගැනීමෙන් පසු, එය විවිධ වාහනවල කොටස් වලින් එකලස් කර ඇති බව ඔහු සොයා ගත්තේය. මලික්ට මෙම ගිවිසුම අවලංගු කොට නැවත මුදල් ලබාගැනීමට අවශ්‍යව ඇත. ඔහුට උපදෙස් දෙන්න.

(ලකුණු 10)

(එකතුව: ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 07

(අ) මොහොමඩ්, බුරියානි හවුස් පුද්ගලික සමාගමේ කෝකියෙකු ලෙස වසර පහක් නමායිලී පැය ගණනක් සමඟ සේවය කළේය, ඔහුගේම මෙවලම් ගෙනැවිත් වැඩ කරන පැය ගණනට වැටුප් ලැබීය. ඔහුට ලිඛිත පත්වීමේ ලිපියක් නොතිබුණි. දිනක් හිමිකරු ඔහුට දැනුම් දීමක් හෝ වන්දි ගෙවීමක් නොමැතිව ආපසු සේවයට නොඑන ලෙස පැවසීය. මොහොමඩ් පසුගිය වසර පහ තුළ EPF සහ ETF ඉල්ලා සිටීමට අවශ්‍යව ඇත. ඔහු සේවකයෙකු හෝ ස්වාධීන ගිවිසුම්කරුවෙකු ලෙස සුදුසුකම් ලබන්නේද යන්න සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 10)

(ආ) පරිවාස සේවකයෙකුගේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 10)

(එකතුව: ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 08

(අ) 1958 අංක 15 දරන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනත යටතේ, කාන්තා සේවිකාවකට (අවුරුදු 50 ට අඩු) හෝ පිරිමි සේවිකාවකට (අවුරුදු 55 ට අඩු) EPF ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකි විශේෂ කොන්දේසි පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 5)

(ආ) සේවක අර්ථසාධක අරමුදල (EPF) සහ සේවක භාර අරමුදල (ETF) සංසන්දනය කර සංසන්දනය කරන්න.

(ලකුණු 10)

(ඇ) සාප්පු සහ කාර්යාල සේවක පනත යටතේ කාන්තා සේවිකාවන් සඳහා ලබාදෙනු ලබන මාතෘ ප්‍රතිලාභ මොනවාද?

(ලකුණු 5)

(එකතුව: ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 09

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාපිත අධිකරණ හතරක් නම් කරන්න.

(ලකුණු 4)

(ආ) නීතියේ අරමුණු හතරක් උදාහරණ සමඟ පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 8)

(ඇ) ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ සිරිත් නීතිමය රීතියක් ලෙස හඳුනා ගැනීමට භාවිතා කරන මූලධර්ම හතරක් පැහැදිලි කරන්න. ඔබගේ පැහැදිලි කිරීම සඳහා නඩු තීන්දු යොදා ගන්න.

(ලකුණු 8)

(එකතුව: ලකුණු 20)